

Yksityisyrityksien Säätiö sr
Y-tunnus 0221903-0

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

N:o 80

Vuosi 2016 oli Yksityisyrityksien Säätiön 80:s toimintavuosi.

Säätiön tarkoituksena on sääntöjen 2 §:n mukaan käyttää varoja yksityisyrityksellisyiden vahvistamiseksi ja kehittämiseksi Suomessa. Tässä tarkoituksessa Säätiö voi tukea sellaisia järjestöjä, jotka tekevät työtä yksityisyrityksellisyiden hyväksi, tukea yksityisyrityksellisyttä koskevaa tutkimustyötä ja avustaa samaa toimintaa ajavaa julkaisutoimintaa.

Suunnitelmallisella sijoitustoiminnalla Säätiö pyrkii turvaamaan pitkäjänteisen ja tasaisen avustustoiminnan.

Yksityisyrityksien Säätiö myönsi yritystoimintaan kohdistuviin tutkimuksiin henkilökohtaisia tutkimusapurahoja. Yksityistä yrittäjyyttä edistävälle yhteisöille myönnettiin myös apurahoja ja tukimaksuja.

Myönnettyjen apurahojen ja tukimaksujen yhteismäärä oli 2.043.276 euroa (ed. v. 1.411.310 euroa). Kertomusvuonna jaettujen varojen osuus osinko- ja korkotuloista oli 56,1 prosenttia (ed. v. 43,5 %). Vuonna 2017 tai myöhemmin maksettavia apurahoja ja tukimaksuja sisältyy myönnettyjen varojen yhteismäärään 1.086.155 euroa.

TOIMINTA

Säätiön varainkäyttö kohdistui edelleenkin suurelta osin nuorisoon kohdistuviin yrittäjyys Hankkeisiin, joita esitellään tarkemmin jäljempänä.

Väitöskirja- ja muihin tieteellisiin tutkimuksiin myönnettiin 18 henkilökohtaista apurahaa, jotka on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Samassa liitteessä nro 14 on esitetty myös Säätiön yhteisöille jakamat apurahat varauksineen.

Valtakunnallinen Yritys Hyvä -kirjoituskilpailu järjestettiin 32. kerran. Kilpailu on jaettu sarjoihin kohderyhmittäin; esi- ja alkuopetus, 3.–6. luokat, 7.-9. luokat sekä lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Uudistetussa kilpailussa kirjoittamisen rinnalle on tullut uusina osallistumistapoina sarjakuva, runo, kuvakollaasi ja musiikkivideo.

Kilpailuun voi osallistua yksilötyöllä tai ryhmätyötuotoksin ja uudistuksen myötä kaikki kilpailuun liittyvät materiaalit on koottu Kehittämiskeskus Opinkirjon verkkosivuille. Uudistettuun loppukilpailuun osallistuvien nuorten määrä kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna, 1500 nuoreen kokonaisuosallistujamäärään ollessa arviolta 20 000 nuorta.

Yritys Hyvä 2016-kilpailun kustannuksia varten myönnettiin apuraha Kehittämiskeskus Opinkirjo ry:lle.

Aalto Entrepreneurship Society ry:lle myönnettiin apuraha käytettäväksi FallUp opiskelijayrittäjyystapahtuman järjestämiseen, Junction ohjelmointitapahtumaan, Aaltoes Cases ohjelman kehittämiseen ja Summer of Startups yrittäjyysohjelmaan.

Lappeenrannan Tekniselle Yliopistolle myönnettiin apuraha vuosille 2016 - 2018 yrittäjyyskasvatuksen mittariston kehittämiseen.

Naisyrittäjyyskeskus ry sai Säätiöltä rahoitusta Signaali foorumi yrittäjyystapahtuman järjestämiseen.

Nuori Yrittäjyys ry:lle myönnettiin apuraha käytettäväksi NY Vuosi Yrittäjänä -ohjelman kehittämiseen, NY Uskalla Yrittää finaalin järjestämiseen sekä Taivas+Helvetti kirjojen yrittäjätarinoiden kuvaamiseen. Videoita käytetään NY24h-leirien ja muiden NY ohjelmakokonaisuuksien tukena.

Skills Finland ry:lle myönnettiin apuraha yrittäjyyden edistämiseen ammattitaitokilpailu-toiminnan avulla. Kansainvälisessä ammattitaitokilpailussa yrittäjyys on osana jokaisen lajin arviointia.

Suomen 4H -liitto sai Säätiöltä rahoitusta käytettäväksi 4H Kolme askelta työelämään-toimintamallin jatkokehitykseen sekä Kesätyö 4H-yrittäjänä -kampanjaan.

Suomen Uusyrityskeskus ry:lle myönnettiin apuraha vuosille 2016 - 2017 yrittäjäksi aikovien neuvontapalveluiden laatu järjestelmän kehittämiseen.

Suomen Yrittäjät ry:lle myönnettiin vuonna 2014 rahoitusta valtakunnalliseen Vuoden Nuori Yrittäjä kilpailun järjestämiseen vuosille 2015 - 2016. Nuori Yrittäjä- kilpailussa Suomen Yrittäjien aluejärjestöt valitsevat alueelliset voittajat, jotka palkitaan Säätiön apurahalla. Vuonna 2016 palkittiin 19 aluejärjestöjen valitsemaa nuorta yrittäjää, joista valittiin viisi ehdokasta loppukilpailuun. Nuorten Yrittäjien valtakunnallisessa Get Together – tapahtumassa Jyväskylässä valittiin Vuoden Nuoreksi yrittäjäksi PaaPii Design Oy:n Anniina Isokangas, toiseksi sijoittui Suomen Saneerauspalvelu Oy:n Sami Takkula ja kolmanneksi Biancaneve Oy:n Elina Loueranta.

Suomen Yrittäjät ry:lle myönnettiin vuonna 2013 apuraha vuosille 2013 - 2015 käytettäväksi omistajanvaihdoshankkeeseen, jonka tarkoituksena on elinkelpoisten yritysten toiminnan turvaaminen nykyisten omistajayrittäjien eläköityessä. Vuonna 2016 myönnettiin avustus hankkeen jatkokaudelle vuosille 2016-2017.

Suomen Yrittäjät ry sai Säätiöltä rahoitusta vuosille 2016 -2017 Yrittäjien Viestintäakatemia koulutushankkeeseen sekä Oman elämänsä sankarit – vaikuttajaverkosto koulutusohjelmaan, jossa valmennetaan vuosittain vaihtuva yhteiskunnallisten vaikuttajien joukko pk-yrittäjyyden keskeisiin kysymyksiin.

Suomen Yrityskummit ry:lle Säätiö myönsi varoja käytettäväksi valtakunnallisen yrityskummitoiminnan kehittämiseen ja alueverkoston toiminnan tiivistämiseen.

Taloudellinen Tiedotustoimisto ry sai Säätiöltä rahoitusta vuosille 2016 - 2020 käytettäväksi yläkoululaisille suunnatun Yrityskylä-konseptin toiminnan käynnistämiseen Helsingissä ja Kuopiossa sekä laajentamiseen kahdeksalla alueella. Lukuvuonna 2015 - 2016 Yrityskylissä vieraili 45 000 oppilasta opettajineen.

Valtakunnalliselle YES ry:lle myönnettiin apuraha yrittäjyyskasvatuksen verkostotyön kehittämiseen, koulu-yritysyhteistyön vahvistamiseen sekä Yrittäjyyskasvatuksen työkirjan päivittämiseen ja painamiseen.

The Shortcut:lle myönnettiin varoja käytettäväksi The Shortcut Lab-tilan perustamiseen Marian sairaalassa sijaitsevan startup-yhteisön keskelle, sekä tilassa järjestettäviin tapahtumiin ja koulutuksiin.

Yleinen teollisuusliitto ry sai Säätiöltä avustusta yritysneuvojien koulutushankkeeseen vaikeuksissa olevien yritysten neuvontapalvelujen kehittämiseksi.

Säätiö myönsi kertomusvuonna varoja tukimaksuina Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiölle käytettäväksi yrittämisen edellytysten parantamiseen.

Kertaluontoisina apurahoina myönnettiin lisäksi seuraavat apurahat: LUT Entrepreneurship Society ry:lle yrittäjyyden edistämistoimintaan, Incubator – hankkeeseen vapaaehtoisen yrittäjyysskurssin järjestämiseksi Etelä-Tapiolan lukiossa ja levittämiseksi muihin lukioihin sekä Lasse Kankaalle kauppaneuvos Samuli Hariman elämäkertatutkimukseen.

SIOITUSTOIMINTA

Usean laskuvuoden jälkeen Suomen talous kääntyi loppuvuodesta lievään kasvuun. Osakemarkkinoilla vuosi alkoi poikkeuksellisen jyrkällä kurssilaskulla, mitä selitettiin pelolla maailman talouskasvuun ja mm. Kiinan näkymiin liittyen. Talouskasvu ei onneksi pettänyt ja itse asiassa reaalityalouden tilanne kohentui vuoden edetessä. Lisäjännitystä markkinoille syntyi brittien äänestäessä EU-eron puolesta, mutta tästäkin selvittiin hämmästyttävän vähin vaurioin. Markkinat eivät näytä uskonan tässä vaiheessa suurempiin vaurioihin eropäättökseen seurauksena. Loppuvuodesta tapahtunut Donald Trumpin valinta Yhdysvaltain presidentiksi olikin osakesijoitusten kannalta osaltaan suorastaan myönteistä.

Osakkeiden ja muiden riskisijoitusten hyvää kehitystä vuoden mittaan selitti edelleen korkojen äärimmäisen matala taso. Euroopan keskuspankki on jatkanut elvyttävää politiikkaansa. Yhdysvalloissa sen sijaan korkolinjaa on kiristetty.

Viime vuodesta muodostui sijoitusmarkkinoilla loppujen lopuksi kaikin puolin hyvä, vaikka vaiherikkaita käännteitä markkinoilla riittikin. Pörssikurssit päätyivätkin vuoden historiallisiin huippuihin. Tämän seurauksena Säätiönkin sijoitussalkun reaaliarvo kohosi kaikkien aikojen huippuunsa, vaikka osakepainoa pyrittiinkin pitämään peruspainossa 70 %:a. Säätiön arvopapereiden ja rahoitusvarojen markkina-arvoksi kirjattiin vuoden lopussa 114,6 miljoonaa euroa (ed. v. 103,7 milj. euroa) ja osakealokaation painoarvo oli 71,1 %:a sen ollessa edellisenä vuonna 70,8 %:a.

Toisaalta korkosijoituksiin oli vaikea löytää sopivia uusia kohteita, joten ns. vaihtoehtoisia sijoituskohteita edelleen kasvatettiin.

Kokonaisvarallisuuden tuotoksi muodostui 12,3 %:a, kun se vuotta aikaisemmin oli 13 %:a ja osinko- ja korkotuottoja kirjattiin yhteensä 3.641.661,85 euroa (v. 2015 3.246.682,59 e).

Arvopapereita myytiin ja joukkolainoja erääntyi ja lunastettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 17,1 miljoonalla eurolla. Tilalle hankittiin kotimaisia osakkeita ja velkapapereita 18,8 miljoonalla eurolla. Kansainvälinen osakkeiden hajautus toteutetaan ETF -rahastojen avulla.

Tilinpäätöksessä on tulosaikuteisesti kirjattu 911.892,95 euron arvonalennustappio (edellisenä vuonna 1.631.100,91 e) niiden arvopapereiden osalta, joiden käypä arvo tai takaisinostohinta (osakeindeksilainojen osalta) oli tilinpäätöshetkellä hankinta-arvoa alempi. Vastaavasti on kirjattu viime vuoden tilinpäätöksessä ja edellisinä vuosina tehtyjen arvonalennusten palautusta 1.840.282,84 euroa (ed. v. 1.040.757,54 euroa).

Yksityiskohtaiset arvopaperisalkun muutokset Yksityisyrittäjäin Säätiön ja Ahokallion rahaston osalta sisältyvät tilinpäätöksen liitetietoihin.

HALLINTO

Yksityisyrittäjien Säätiön hallitus kokoontui vuosikokoukseen 17.3.2016, syyskokoukseen 1.9.2016 ja apurahakokoukseen 13.12.2016. Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, syyskokouksessa sijoitussuunnitelma ja apurahakokouksessa vahvistettiin vuoden 2017 apurahat.

Yksityisyrittäjien Säätiön sijoitus- ja avustuspolitiikka vahvistettiin päivitettyinä vuodelle 2016. Säätiön strategiassa pääkohdat ovat seuraavat: 1) Yrittäjyyden opetuksen edistäminen, 2) Yrittäjyyttä edistävien toimijoiden pitkäjänteinen tukeminen ja tuettujen yhteisöjen keskinäisen yhteistyön ja verkottumisen kannustaminen päällekkäisyyksien välttämiseksi, 3) Tutkimusapurahojen selkeät kriteerit ja vaikuttavuus, 4) Ennakkoluulottomat hankkeet ja 5) Sijoitustoiminnan tuottojen turvattu pitkäjänteinen ja tasainen avustustoiminta.

Säätiö kutsui kahdenentoista kerran yhteistyökumppaninsa lounaskokoukseen, jossa Joonas Mikkilä Suomen Yrittäjistä piti esityksen aiheesta Nuoret ja yrittäjyys ja professori Timo Pihkala Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta esitelmöi yrittäjyyden edistämisestä ja tarpeista. Esitysten pohjalta keskusteltiin pienryhmissä miten pystymme tulevaisuudessa vielä paremmin edistämään yrittäjyyttä yhdessä ja erikseen sekä miten Säätiö voisi tukea tätä.

Vuosittaisilla yhteistyökumppanitapaamisilla on luotu Säätiön yhteistyökumppaneiden kesken yhteistyöverkosto, jonka avulla vältetään toiminnan päällekkäisyyksiä ja voidaan yhdistää hankeideoita.

Tutkimusapurahojen kriteereiksi oli kertomusvuonna määritelty yrittäjyyskasvatus, yritteliäs omistajuus ja omistajanohjaus, yritys yhteistyö, sosiaalinen yrittäjyys ja yhteiskuntavastuu sekä kasvu, kansainvälisyys ja innovatiivisuus. Säätiölle saapuneet apurahapyynnöt pisteytettiin lausunnonantajilla.

Tutkimusapurahojen kriteerit päivitettiin lausunnonantajien kanssa vuodelle 2017. Kriteereihin lisättiin luovan alan yrittäjyys sekä yrittäjyys kierto- ja jakamistaloudessa.

Säätiön hallitus vahvistaa vuosittain Säätiön avustus- ja sijoituspolitiikan sekä sijoitussuunnitelman ja tiedustelee Säätiön hallituksen jäseniltä, asiamieheltä ja tilintarkastajilta tiedossa olevat lähipiiritoimet Säätiön kanssa.

Säätiön säännöt päivitettiin vastaamaan uutta 1.12.2015 voimaan astunutta säätiölakia ja rekisteröitiin Säätiörekisteriin. Päivitettyjen sääntöjen pohjalta vahvistettiin Säätiön hyvä hallinto ohje.

Säätiön 80-vuotisjuhlavuoden kunniaksi päivitettiin Säätiön historiikki ja järjestettiin 80-vuotisjuhlailallinen. Historiikin kirjoitti Jyrki Vesikansa ja sitä painettiin 500 kappaletta.

Yksityisyrittäjien Säätiön hallituksen ovat kertomusvuonna muodostaneet kauppaneuvos Pentti Kivinen puheenjohtajana, toimitusjohtaja Tapani Suni varapuheenjohtajana, vakuutusneuvos Kari Elo rahastonhoitajana, toimitusjohtaja Petri Heino, teollisuusneuvos Heikki Kyöstilä, varatoimitusjohtaja Annukka Lantto, toimitusjohtaja Sam Nieminen, johtaja Bertel Paulig, konsuli Klaus Sohlberg ja kauppaneuvos Heikki Timonen.

Säätiön hallituksen työvaliokunta, joka vuonna 2016 piti kahdeksan kokousta, on toiminut asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä seuraten Säätiön varallisuustilanteen kehitystä.

Säätiön hallituksen työvaliokunnan ovat muodostaneet puheenjohtajana kauppaneuvos Pentti Kivinen, varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Tapani Suni ja rahastonhoitajana vakuutusneuvos Kari Elo. Sihteerin tehtäviä on hoitanut asiamies Annukka Åstrand.

Säätiön edustajina Yritys Hyvä -kilpailulautakunnassa ovat työskennelleet toimitusjohtaja Petri Heino puheenjohtajana ja asiamies Annukka Åstrand.

Suomen Yrittäjien järjestämässä Vuoden Nuori Yrittäjä kilpailun tuomaristossa on toiminut Säätiön edustajana toimitusjohtaja Sam Nieminen.

Johtaja Bertel Paulig on toiminut Suomen Yrittäjien Omistajanvaihdoshankkeen ohjausryhmässä ja varaedustajan on toiminut konsuli Klaus Sohlberg.

Säätiö on Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan jäsen sekä myös Suomen Yrittäjät ry:n yhteisöjäsen. Yksityisyrittäjäin Säätiön edustajaksi yrittäjäjärjestön hallitukseen on valittu toimitusjohtaja Petri Heino ja varamieheksi toimitusjohtaja Sam Nieminen.

Valtakunnallisessa Yrittäjäpalkintolautakunnassa ovat Säätiön edustajina toimineet kauppaneuvos Heikki Timonen ja johtaja Bertel Paulig.

Säätiön tilintarkastajiksi vuosikokous valitsi KTM Pauli Alajoen (HT) ja ekonomi Pekka Luoman (KHT) ja varatilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n.

Säätiön asiamiehenä toimii laskentamerkonomi Annukka Åstrand, joka hoitaa myös Säätiön kirjanpidon.

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita vuoden 2016 aikana.

Asiamiehelle on maksettu palkkaa ja tilintarkastajille tilintarkastuspalkkioita vuonna 2016 yhteensä 58.363,60 euroa.

Säätiön 80-vuotishistoriikin kirjoitustyöstä on maksettu palkkio Jyrki Vesikansalle.

Hallituksen jäsenille ja asiamiehelle on annettu tavanomaisia huomionosoituksia ja korvattu kokouksiin liittyvät matkakulut.

Säätiöllä ei ole tiedossa muita lähipiiritoimia vuodelta 2016.

TALOUS

Säätiön taloudellinen asema vuoden päättyessä ilmenee tuloslaskelmasta ja taseesta niihin kuuluvine erittelyineen. Säätiön ja Ahokallion rahaston sijoitukset on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan tilinpäätöshetken käypään arvoon.

Tilinpäätöshetken pörssikurssien mukaan arvostettuna ylittää Säätiön arvopapereiden käypä arvo tasearvon 29.332.206,89 (ed. vuonna 24.052.919,89) eurolla. Ahokallion rahaston arvopapereiden osalta vastaava käypä arvo ylittää tasearvon 12.641.749,52 (ed. vuonna 10.842.398,07) eurolla.

